

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 15 від 28 квітня 2026 р.,

уведене в дію наказом ректора
від 28.04.2026 р. № 137

Ректор

Богдан БУЯК

Освітня програма підвищення кваліфікації педагогічних,
науково-педагогічних, наукових працівників закладів вищої освіти
та наукових установ

*(розроблено відповідно до вимог щодо розподілу обсягів державного замовлення
на підвищення кваліфікації фахівців окремих галузей економіки та працівників
бюджетної сфери у розрізі галузей знань (спеціальностей), виконавців
державного замовлення, програм підвищення кваліфікації)*

«Формування громадянських компетентностей здобувачів вищої освіти»

1. Найменування: «Формування громадянських компетентностей
здобувачів вищої освіти».

2. Галузь знань – А Освіта.

3. Цільова аудиторія: педагогічні, науково-педагогічні, наукові
працівники закладів вищої освіти та наукових установ.

4. Вид підвищення кваліфікації: навчання за програмою підвищення
кваліфікації.

5. Розробники:

1. Бармак Микола Валентинович, доктор історичних наук, професор.

2. Морська Наталія Львівна, кандидат філософських наук, доцент.

6. Мета програми полягає у підвищенні рівня громадянської
компетентності фахівців задля забезпечення формування стійкої та ціннісно-
орієнтованої особистості в умовах збройного конфлікту й подальшого
суспільного відновлення.

7. Напрямок: дуальна освіта, вища освіта.

8. Обсяг (тривалість навчання): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

9. Форма навчання: дистанційна. Навчання здійснюється дистанційно на
платформі Moodle з використанням ZOOM. Програма забезпечена
презентаційними матеріалами, інтерактивними завданнями, підтримкою
тьютора.

10. Зміст.

Зміст освітньої програми враховує особливості професійної діяльності
педагогічних і науково-педагогічних працівників і визначається основними

напрямами державної політики у сфері освіти, чинними нормами законодавства у сфері освіти і науки, положенням МОН України щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти, Національною рамкою кваліфікацій, освітніми стандартами, вимогами до компетентностей педагогічних працівників, запитами замовників освітніх послуг. Змістовне наповнення програми охоплює теоретичні засади громадянської освіти у воєнний період, методологію травма-інформованого навчання. Особливу увагу приділено підготовці викладачів до взаємодії з ветеранами як активними суб'єктами суспільного життя, що передбачає врахування їхнього досвіду для сприяння професійній самореалізації в межах академічного середовища.

Зміст програми має практичну спрямованість і охоплює теоретичну, практичну (практико зорієнтовану) і ресурсну (методичну) складові підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників.

№ п/п	Тема	Кількість годин			
		Лекція	Практ.	Самост. робота	Усього
1.	Громадянська ідентичність як чинник національної безпеки.	2			2
2.	Громадянська освіта в умовах невизначеності: формування суб'єктності майбутнього. Зміна пріоритетів освітнього процесу з «набуття навичок» на «формування світоглядної стійкості».	1	2		3
3.	Деколонізація та деокупація свідомості в освітньому просторі.	2	2		4
4.	Глобальні цінності демократії крізь призму українського спротиву.	2			2
5.	Інформаційний суверенітет особистості в епоху гібридних загроз.	2			2
6.	Еволюція поняття «свобода»: від індивідуального вибору до колективної відповідальності. Героїка та жертвність у системі цінностей ХХІ століття.	2			2
7.	Роль ветеранів та ветеранок у формуванні нової громадянської етики.	2	2		4
8.	Ветеран як суб'єкт громадянського лідерства. Філософія реінтеграції та «соціального контракту».	2			2
9.	Справедливість і правосуддя в посттравматичному суспільстві.	2			2
10.	Етика солідарності та культура волонтерства як основа нової суспільної угоди.	1	2		3

11.	Етика безбар'єрності: від архітектурних рішень до ментальних змін. Доступне середовище – це не привілей, а базова умова реалізації прав громадянина.	1			1
12.	Стратегування майбутнього: громадянські компетентності для повоєнного відновлення.	1	2		3
	Усього:	20	10		30

11. Методичне та інформаційне забезпечення:

Методичне забезпечення: навчально-методичні посібники, презентації та інтерактивні матеріали для занять; кожному слухачеві буде створено окрему сторінку на сервері електронних курсів ТНПУ (Moodle), де буде розміщена додаткова теоретико-методична і практична інформація.

Інформаційне забезпечення: сучасні освітні платформи (Moodle, Google Classroom); мультимедійні ресурси (інтерактивні вправи); електронні бібліотеки.

Програма передбачає такі види роботи: онлайн-лекції та майстер-класи (платформа Zoom); дискусії й опитування (платформа Zoom); консультації (платформа Zoom); виконання завдань (платформа Zoom).

12. Програмні результати:

- здатність аналізувати зарубіжний та вітчизняний досвід впровадження дуальної форми здобуття освіти;
- ознайомитись із нормативними документами щодо впровадження та реалізації дуальної форми здобуття освіти в Україні;
- вміння аналізувати регіональний ринок праці та потенційні можливості роботодавців та ЗВО щодо провадження дуальної форми здобуття освіти;
- вміння розробляти супровідні документи для дуальної форми здобуття освіти у ЗВО – навчальні плани, індивідуальні плани навчання здобувачів ДФЗО, графіки навчання та ін.;
- здійснювати відбір здобувачів та роботодавців для реалізації ДФЗО;
- організувати взаємодію з роботодавцями щодо налагодження співпраці у сфері дуальної освіти.

13. Перелік сформованих компетентностей.

Загальні: здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; розуміння сучасних стратегій у сфері вищої освіти України; знання у сфері законодавства щодо реалізації дуальної форми здобуття освіти.

Фахові: здатність аналізувати перспективи та регіональні можливості впровадження дуальної форми здобуття освіти; вміння розробляти покроковий алгоритм впровадження дуальної форми здобуття освіти у ЗВО; оволодіння методиками налагодження співпраці роботодавці та ЗВО для реалізації ДФЗО; вміння розробляти супровідну документацію для реалізації дуальної форми здобуття освіти у ЗВО.

14. Вартість – https://tnpu.edu.ua/faculty/cpo/rozrakhunki-vartost-nadannya-osv-tn-kh-poslug-za-byudzhethnoyu-programoyu-2201250.php?bitrix_include_areas=Y&clear_cache=Y.

15. Документ про результати навчання

Видається свідоцтво відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 р. № 1341 «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників» і оприлюднюється в реєстрі виданих свідоцтв на сайті ТНПУ.